

Frågor till politikerna på Demokratitorget den 5 och 6 september **5/9 (SD) Pernilla Wiklund & Robert Fredriksson från Sverigedemokraterna**

Utfrågare: Olof Thedin och Åke Svensson

Inledning

Välkomna till Demokratitorget, planerat och genomfört på initiativ av Växjö Forum, Naturskyddsföreningen och Tankarnas trädgård. Växjö forum har bildats för att få tillstånd ett bättre samtal om förändringar i Växjö stad med omland. Idén med Demokratitorget har varit att under tre veckor här samtala om angelägna frågor, inför valet. Bl. a sjukhuset, simhallen, konsten i staden, konsthallsfrågan, ny teaterbyggnad, naturen i staden, trafiken mm, mm. Nu har vi en timme på oss, så ju kortare svar desto fler frågor hinner vi med.

Växjö Forum har publicerat två vitböcker om en om simhallsfrågan och en om sjukhusfrågan. Första frågan:

Har ni läst dem?

Nej

Nej

Nästa fråga, nu när ni står här på Demokratitorget i slutspurten av valrörelsen:

Vad är demokrati?

Vad är medborgarnas roll i demokratin?

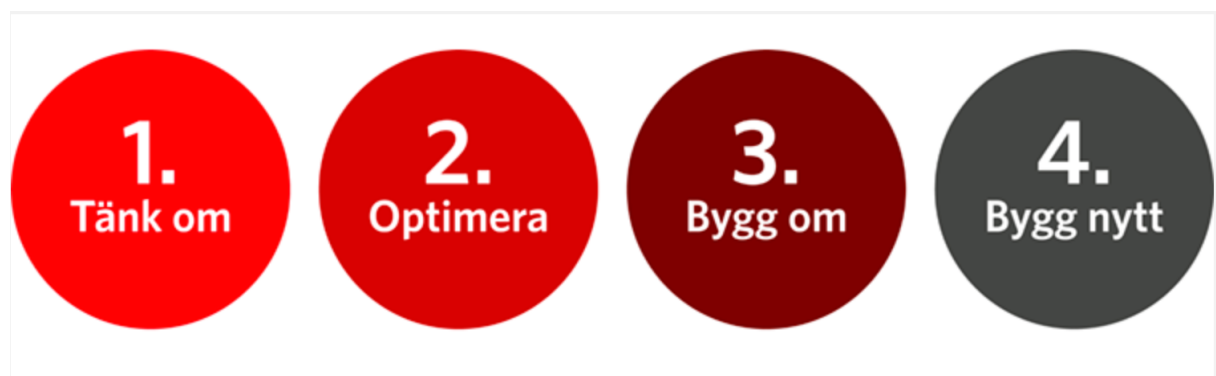
Tycker ni att demokratin fungerar bra i Växjö kommun? I regionen?

Nej, vi är inte nöjda med hur det ser ut på demokratiplanet i kommunen. Det har gått i fel riktning sen vi kom in i politiken 2018. Medborgardialogerna ute i kommunen är dåligt annonserade och på fel tider (17.30). När folk inte hunnit hem från jobbet. Dra inte ner dem till antalet. De är viktiga för demokratin. De som bor i ytterbygderna måste få ett ord med i laget. Vi måste tänka på kommunen som helhet. Det talas väldigt mycket om centralorterna och Växjö. Vi tycker inte om den bilden.

Mötesnärvaron på nämndmöten från allmänheten och möjligheten att lämna medborgarförslagen har försämrats. Vi vill stärka den demokratiska insynen för medborgarna generellt.

Ungefär detsamma gäller för regionen. Demokratitorget är bra. Vill ha större statlig styrning över vården.

Trafikverket ska arbeta efter den s.k. fyrstegsprincipen ...

Är det en bra princip, som borde tillämpas på alla viktiga investeringsbeslut?

Ja

Ja

Det leder oss osökt in på

Vården och sjukhusfrågan

Primärvården är den mest kostnadseffektiva och också bäst lämpade vården för de flesta av våra medborgare. Socialstyrelsen fastställde nu i, vår, en medicinsk riktlinje om 1 allmänläkare per 1100 personer.

Vill ert parti uppfylla detta? Om inte, varför?

Ja. Då kan vi få vårdcentraler med dubbelbemanning av läkare, vilket skulle underlätta rekryteringen med fast personal.

Finansieringsplanen för det nya sjukhuset bygger bl a på besparingar (700 miljoner) i primärvården. **Kommer ditt parti att stå bakom dessa besparingar i primärvården under nästa mandatperiod, eller kommer ditt parti att stå bakom nya pengar till primärvården, i likhet med vad många andra regioner gör?**

Vi måste börja med nya pengar till primärvården, för att nå besparing på sikt. Inte meningen att de 700 miljonerna ska sparas på primvården, utan på att i sin helhet genom att vi blir friskare. Aldrig belägga primärvården med strygsnara

Finns det en övre gräns för vad ett sjukhus i Råppe får kosta? Om ja, var ligger den gränsen?

Ja, den ligger på vad RK kan bära utan att hämma verksamheterna. Belopp går inte att säga idag. Vi måste se vad som händer med räntorna m.m.

Att flytta hela sjukhusverksamheten till ett helt nytt sjukhus utanför stan betyder att all utrustning måste finnas på det nya sjukhuset när man flyttar dit. **Vad kostar inventarier och utrustning till det nya sjukhuset? Den kostnad som skall adderas till byggkostnaden.**

Mycket av inventarierna har begränsad livslängd, de byts ut kontinuerligt En del byten kommer till kunna matchas mot nya sjukhuset, en del får tas som extra kostnad. Prislappen på det får vi senare.

Är den stora investeringen i Ljungby en sådan sak som går att stryka, om kostnaderna för nytt sjukhus här rakar i höjden?

Nej, Ljungby är beslutat och viktigt.

Hur mycket anser ni att det går att låna?

Inte mer än vad som går att betala tillbaka.

När ska ni att regionen ska börja anpassa kostnaderna till den kostnadsutveckling som anges i investeringsbeslutet? (Dvs sänka från nuvarande ca 5 procent till 2-2,5 procent)

2021 var den ca 2,7 % vill jag minnas. Kostnadsutvecklingen i år hänger samman med faktorer vi inte kände till tidigare. Var den kommer att landa vet vi inte idag. Vi måste följa allt som händer i nutid och ta i beaktande.

Anser ni att den kostnadsutvecklingen är förenlig med den vård kronobergarna förväntar sig?

Nej.

Förre landstingsdirektören i Kronoberg Lennart Rydberg har sagt: "En djup lågkonjunktur samtidigt som eller strax efter ett bygge skulle få närmast katastrofala konsekvenser, för regionens ekonomi" Vi är nu på väg in i en lågkonjunktur.

Håller ni med Lennart Rydberg?

Det beror på hur stora summor man bygger för. Bygger man med en prislapp som man har råd att bära så är det inga förödande konsekvenser. Men tar man på sig för höga

kostnader i en dalande ekonomi så kan det bli förödande. Går inte säga ja eller nej, beror på hur kostnadsberäkningen ser ut när vi får den och ska ta investeringsbeslutet.

Civilekonomen och förre skattedirektören Marcus Turesson har sagt: "När inriktningsbeslutet togs hade regionen negativt eget kapital d v s skulderna var större än tillgångarna. Dessutom har regionen en av Sveriges högsta regionskatter. Lasarettet i Räfte kommer i praktiken att vara belånat till 100 %. Regionens skulder är större än regionens tillgångar!"

Håller ni med Marcus Turesson?

Nej. Det är inte de siffrorna vi får från våra ekonomer.

Regionfullmäktige har beslutat om ett nytt sjukhus i Räfte. Men detaljplanen är överklagad och byggkostnaderna skenar

Om detaljplanen inte vinner laga kraft, om sjukhuset pga rådande konjunktur och världsläge blir för dyrt, hur ser er plan B ut?

CLV i Växjö centrum. Men vi riskerar då att bli kvar i för små lokaler med för dåliga flöden. Olyckligt men någon annan plan B svårt att se.

Trafikfrågan

Ska klimat-, miljö- och folkhälsomålen nås måste biltrafiken minska kraftigt och snabbt. Minst med 8% per år för att klara klimatmålet, fick vi lära oss på mötet om *Framtidens transporter*.

I en utredning som Trafikverket och Växjö kommun tagit fram tillsammans, konstateras bland annat att biltrafiken måste minska även om staden växer, att potentialen för att förändra färdmedelsfördelningen är god men kräver stora insatser, och att det bör vara möjligt att kraftigt öka cyklandet.

Står ditt parti bakom ståndpunkten i utredningen att biltrafiken i Växjö måste minska, även om staden växer?

I de stora hela måste biltrafiken minska av flera skäl. Vi blir fler och alla de som måste nyttja bil får inte plats. Men kan inte tvinga fram omständigheter där de som behöver ha en bil inte kan använda den. Vi ser på detta med försiktighet och vill göra det vi kan för att skapa parkeringssituationer och parkeringsalternativ som vi kanske inte ser idag.

Vad bör kommunen/regionen i så fall göra för att minska biltrafiken och ändra färdmedelsfördelningen?

Vi behöver ett järnvägsnät som fungerar där tågen kommer och går i tid för att öka förtroendet för det kollektiva resandet. Detsamma för busstrafiken som vi lägger en avsevärd del av skattepengar på (50%) samtidigt som vi inte får det stöd från staten med att upprätthålla vägnätet som behövs. Statliga medel för underhåll av vägarna flyttar in runt tätortsbebyggelsen, medan vi inte hänger med ute i glesbygden utan får sämre och sämre vägar där, vilket försämrar även för busstrafiken. Alltså: Kvalitetshöjning hela vägen.

Kommer ditt parti driva frågan om att satsa avsevärt mer (minst det dubbla) på att bygga ut och förbättra cykelinfrastrukturen?

Ja, det har vi gjort i vår budget.

Wales har stoppat alla nya större vägbyggen av hänsyn till klimatet. Även Österrike lär ha gjort det. Men här satsas stora pengar på att bygga en ny jättetraffikapparat vid Fagrabäck, utan att tillämpa 4-stegsprincipen där steg 1 Tänka om innebär att pröva sätt att få ner trafikmängden så att nuvarande rondell räcker.

Kan ditt parti tänka sig att riva upp beslutet om Fagrabäcks trafikplats? Om nej: varför inte?

Kopplar till regional utveckling. Vi är ett glesbygdslän. Växjö har mycket genomfartstrafik. Fagrabäcksrondellen försörjer både mot Kalmar och Karlshamn. Långa köer är inte bra för miljön och tid är pengar. Ska vi vara ett industri- och matproduktionslän måste vi ha en transportapparat som fungerar. 1900-talets infrastruktur sväljer inte de trafikmängder vi har idag. Så nej, för att klara trafikvolymerna.

Kostnaden för linjetrafiken är idag ca 570 Mkr och ska självfinansieras med minst 50%, vilket ger höga biljettpriser.

Vill ditt parti kraftigt sänka biljettpriserna på kollektivtrafiken

Nej, Många kronobergare finansierar delar av kollektivtrafiken, utan att kunna nyttja den utan måste ta bilen. Det måste vara balans mellan skattefinansiering och möjlighet att nyttja. Vi har hög regionskatt, och då kollektivtrafik i konkurrens med vården.

Kan ni tänka er att införa gratis kollektivtrafik, åtminstone i staden?

Inte om på bekostnad av sjukvården, som är prio 1.

Simhallsfrågan

Simhallen skall ligga kvar vid Växjösjön, det har fullmäktige beslutat.

Marken söder om simhallen kan inte inrymma en helt ny simhall, om man inte skall bygga på parkmark.

I fördjupningen av översiktsplanen står det:

”Ny simhall med 50 metersbassäng för idrottsaktiva förläggs söder om den gamla simhallen. **Den gamla simhallen blir kvar och utvecklas för lek och motion. De båda byggnaderna ska tydligt vara två olika byggnader men kan kopplas ihop.**

”**Byggnaden bör vara ett tillägg till den gamla simhallen.** Ha en egen profil.”

Det här stämmer väl överens med de tankar som simhallsgruppen lyft fram under fyra år nu.

Anser ni att det förslag kommunen nu arbetar med är i överensstämmelse med skrivningen i samrådsförslaget till fördjupningen av översiktsplanen?

Har inte riktigt koll på det senaste i det sista som nämns med den här planen.

Anser ni att kommunen har gjort någon riktig analys av simhallsgruppens förslag?

Inte i det tidiga skedet. Man kunde tittat på det långt tidigare.

Kommunen beslöt ta fram en second opinion utredning, för att jämföra kommunens och simhallsgruppens förslag. För uppdraget anlidade man samma företag som ritat alla tidigare förslag åt VöFAB. WE-group.

Har ni samtalat om huruvida WE-group är jäviga vad gäller second opinion-utredningen?

Ja, det har vi men inte kunnat ta ställning till huruvida det skulle finnas belägg för att det skulle vara så.

Man kommer i Eva i Mos second-opinion-utredning fram till att kostnaden för simhallsgruppens förslag blir betydligt lägre än VöFABs olika förslag. Ingen har hävdad att den utredningen är felaktig.

Har ni tagit del av Eva i Mos second-opinion-utredning?

Nej

Kan ni se någon egentlig anledning till varför man skall torrlägga hela simhallen, när det egentligen bara är 1500 av totalt 9 000 m² som behöver totalrenoveras? Svårt genomföra de här processerna i delmoment, vore ineffektivt att inte göra det när man håller på. Men får passa på frågan, inte tillräckligt insatt.

En helt ny simhall söder om den befintliga innebär en väsentligt utökad exploatering i ett känsligt område. Enligt vad vi har förstått kan ett planförslag för en helt ny simhall söder om bli en långvarig och rentav osäker process.

Kommer ert parti verka för att den befintliga simhallen byggs till för att bli en del av den nya helheten?

För tidigt ta ställning till. Har inte sett de nya förslagen till fullo. Måste ta ställning till helheten.

Kommer ditt parti verka för att olika förslag till om- och tillbyggnad tas fram via en arkitekttävling?

Nej, det behövs en ny simhall på plats så fort som möjligt.

Kulturens och civilsamhällets roll i en attraktiv stad och region

Ett aktivt och dynamiskt kulturliv är väl så viktigt för stadens och regionens attraktivitet som idrotten. Både spets och bredd behövs, amatörutövare och specialister. Kunskapen måste hållas levande och utövarna och deras sammanslutningar behöver involveras. Vi ser en risk att vissa politiker förväxlar det egna vardagsrummet med det offentliga rummet.

Har kulturen någon roll för att göra Växjö och Kronoberg mer attraktivt?

Ja, utan kultur är vi historielösa och får en tråkigare vardag. Ca 70 Mdr läggs årligen på kulturen i Regionen. Det är en bra balans, tillräckligt för att hålla både bredd och spets.

Anser ditt parti att det satsas tillräckligt på kulturen i Växjö/Kronoberg?

Ja, sedan kan man alltid styra om Vi kanske inte är överens om allt som görs.

Hur kan kommunen/ regionen stärka kulturlivet?

Ja, på fler sätt än att bara ge mer pengar.

Kommer ditt parti verka för att man går tillbaka till att låta kulturen ha en egen nämnd och fritiden ha sin egen nämnd?

Nej, vi behöver inte en fördyrande politik

Behöver Växjö ett kulturråd? Ett råd för kultur och gestaltning.

Nej

Kommer ni under den kommande mandatperioden verka för att det byggs ett nytt scenkonsthus?

Nej

Kommer ni under kommande mandatperiod verka för att kommunen tar fram en bevarandeplan för värdefull bebyggelse i Växjö kommun?

Ja, och vi är för ett arkitektoniskt råd som kan närvara vid bygglovprövning.

Föreningslivet och civilsamhället i övrigt har stor betydelse för livet både i staden och på landsbygden. Många föreningar saknar en lokal där de kan ha en fast hemvist. *Lagningsverkstaden* dit folk kan komma och få hjälp med att laga sina kläder – och som

helst också skulle omfatta mer än bara kläder och tyger – är ett exempel på praktiskt exempel på hållbar ekonomi som vi lyft fram under Demokratitorget.

Hur kan kommun och region på bästa sätt stötta civilsamhället?

Först och främst berörs detta mycket av nationell politik just nu. Vi behöver bli se till att vi har bränsleförutsättningar, drivmedel. Att drifta lokaler är ju inte billigt. Vi måste se till att villkoren för att vara aktiv i föreningslivet är fungerande. Det blir allt dyrare för de som är ideellt aktiva. Rekryteringen av ledare är starkt påverkad av kostnader att köra. Tid att lägga på detta får inte kosta.

(Är ert parti berett att avsätta kommunala medel för att stötta Lagningsverkstaden, t.ex. genom att tillhandahålla en fast lokal där verksamheten kan bedrivas och utvidgas?)

Frågan ställdes inte

Är ert parti berett att avsätta kommunala medel för ett Föreningarnas hus, där små och fattiga föreningar kan ha en hemvist och ha både interna och offentliga möten?

Vart inne på att instifta en typ av kulturfond som mindre föreningar kan söka anslag ur, om de har ett syfte att värna det kulturella arvet.

Att man har ett balanserat stöd till föreningarna så att de har möjlighet att bedriva sin verksamhet. Sedan får det ske en dialog. Det finns ju pengar idag också att söka. Så att många gånger kommer man framåt om man har en god idé och en plan vad man vill göra.

Hållbarhet:

Detta är det övergripande temat för Demokratitorget:

Vilka är de tre viktigaste åtgärderna som bör vidtas i kommun och region för att rädda klimat och biologisk mångfald?

Vi måste jobba där vi står, där vi har de smarta lösningarna. Vi kan inte missa de lågt hängande frukterna. Har vi fönster som läcker behöver vi sköta det årliga renoveringsbehovet på ett lite bättre sätt. Även små åtgärder räknas. Nu inför vintern med höga energipriser blir det ännu viktigare att göra alla de här sakerna rätt. Sedan, när det gäller att rädda vårt jordklot: det är precis det vi kan göra, jobba här och nu det vi når. Och det får vi nånstans vara nöjda med.

Sedan har vi ett innovativt näringsliv i Sverige som driver nya lösningar och som ligger i på topp i utveckling och tack vare det drar vi vårt strå till stacken på ett utomordentligt sätt.

Publikens frågor

Du säger att ni har andra siffror än Thuresson. Vilka andra siffror?

- Självfinansieringen räknar vi kunna göra med 3,5 Mdr. Idag har vi 1,5 Mdr sedan överskotten fram till byggstart + de pausade avsättningarna för pensioner. Sedan 2018 har det avsatts 200 milj kr årligen för framtida pensioner (2040), det är detta som pausas. Resten till 7,9 Mdr är lån, beräknat till 2% ränta. Uppdatering av siffrorna görs i början av 2023.

Ni sa att nettokostnadsutvecklingen måste halveras, vad innebär det? Vad är det för stålbad som sjukvården ställs inför? Har det gjort konsekvensanalyser? Risk för anorektisk vård?

- Ska bli intressant se om vi klarar halvera nettokostnaderna. Vi måste öka vården i Kronoberg. Att folk flyr är inte ok. Där får vi inte skära. Vår ambition är att vi ska bli fler händer i vården. Och bättre effektivitet. Kortare vårdförlopp och bättre/billigare mediciner är en möjlighet att bromsa kostnadsutvecklingen.

Digitaliseringen kan ge en del. Det är så vi får det förklaras för oss. Detta måste vi följa. Visst kan vi påverka driftskostnader. Förebyggande arbetet är besparande. Besparingen på 700 milj får vi genom att växla upp primärvården. Den medicinska utvecklingen gör att kan hantera sjukdomar på ett bättre och effektivare sätt.

Kommer ni rösta för fortsatt process med Räfte?

- Går inte att säga nu, vi måste följa utvecklingen i ekonomin.

- Anser ni att CLV-alternativet är tillräckligt utrett?

Tar med synpunkterna, om ett alternativ B och att CLV är dåligt utrett. Det är ett tungt argument att inte behöva ha vård i en byggarbetsplats.

Stort tack för att ni kom hit (överlämnande av de bägge vitböckerna)

Ni får våra vitböcker och om ni vill kan vi se till att ni får en länk till Ewa Westermarks mycket viktiga föreläsning om hur man bygger en socialt hållbar stad?